
[2025-79-RE](#)

Causa 2025-79-RE

(Vall Casamiquela c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 510-2025. Recurs d'empara

Sentència del 18 de desembre del 2025

BOPA núm. 157, del 31 de desembre del 2025

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 22 de setembre del 2025, per la representació processal del Sr. David Vall Casamiquela, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 2 de setembre del 2025, dictat pel Tribunal de Corts, per una presumpta vulneració del dret a la llibertat, reconegut a l'article 9 de la Constitució, i per una presumpta vulneració dels drets "*a la tutela judicial efectiva*" i a la igualtat, així com del principi de la legalitat penal, establerts, respectivament, als articles 10, 6 i 3.2 de la Constitució, i també amb una clara afectació del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals i de l'article 4 del Protocol núm. 7, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li la resolució impugnada, i que, en aplicació de l'article 9.3 de la Constitució, acordi, com a única mesura idònia per restituir la vulneració adduïda, la llibertat immediata del recurrent; subsidiàriament, cas que el Tribunal consideri que s'hagin de retrotreure les actuacions, que declari la nul·litat de la resolució recorreguda per

vulnerar els drets fonamentals i els principis constitucionals invocats i que ordeni que es dicti una nova resolució que respecti els drets constitucionals reconeguts, amb plena motivació i conforme als criteris establerts per aquest Tribunal Constitucional.

Altrament sol·licita que, de conformitat amb els principis de contradicció, d'igualtat d'armes i de plena jurisdicció constitucional, es practiqui la prova consistent en incorporar a aquest procediment la causa 2025-53-RE del Tribunal Constitucional per tractar-se de la mateixa causa origen, mateixos fets i mateixes representacions lletrades i no allargar innecessàriament aquest recurs reiterant argumentacions ja exposades en aquell procediment;

Vista la Constitució, especialment, els articles 3.2, 6, 9, 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist l'acte del Tribunal Constitucional del 16 d'octubre del 2025 que va admetre a tràmit aquesta causa sense efectes suspensius;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 4 de novembre del 2025, pel Ministeri Fiscal;

Vistes les conclusions formulades dintre de termini per la part recurrent i pel Ministeri Fiscal;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Joan Manel Abril Campoy;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 17 de gener del 2024, el Tribunal de Corts va condemnar el Sr. David Vall Casamiquela com a autor responsable dels delictes majors d'extorsió i de tinença d'arma prohibida i del delictes menor de droga tòxica cocaïna pel propi consum a la pena única de 4 anys i mig de presó, al pagament de 1.000,00 € de multa, així com a la pena complementària de privació del permís d'arma per un període de 4 anys, i al pagament solidari, amb els altres processats, de 19.000,00 € al perjudicat en concepte de responsabilitat, així com de les despeses processals causades, inclosos els honoraris de l'acusació particular. També es va acordar el comís de les escopetes, de la munició corresponent, dels mòbils i del producte estupefaent, requisats pel Servei de Policia.

Aquesta decisió va ser confirmada el 25 d'abril del 2024 per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia.

1.2. L'11 d'agost del 2025, la representació lletrada del penat va sol·licitar : 1) que se li atorgués el benefici de reducció de pena de 2,5 dies per mes de presó ferma imposada; 2) la substitució del compliment de la pena de presó ferma que quedava pendent de complir per la d'arrest domiciliari amb control monitoritzat; i, 3) subsidiàriament, que se li apliqui qualsevol altra mesura complementària que garanteixi la continuïtat del procés de reinserció social assegurant alhora la protecció efectiva dels vincles familiars i de la seva integritat física i moral.

1.3. El 2 de setembre del 2025, el Tribunal de Corts va dictar un aute que decidia donar lloc al benefici penitenciari de la reducció de la pena de 2,5 dies per mes sol·licitat i denegar la petició de substitució del ròssec de la pena privativa de llibertat imposada al recurrent per la d'arrest domiciliari amb control monitoritzat.

1.4. El 22 de setembre del 2025, la representació processal del Sr. David Vall Casamiquela va interposar un recurs d'empara contra l'aute del 2 de setembre del 2025, dictat pel Tribunal de Corts, per una presumpta vulneració del dret a la llibertat, reconegut a l'article 9 de la Constitució, i per una presumpta vulneració dels drets "*a la tutela judicial efectiva*" i a la igualtat, així com del principi de la legalitat penal, establerts, respectivament, als articles 10, 6 i 3.2 de la Constitució, i també amb una clara afectació del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals i de l'article 4 del Protocol núm. 7.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació del recurrent

- El recurrent exposa que aquest recurs presenta una identitat factual i jurídica amb la causa 2025-53-RE, i que, com en aquell cas, l'eix central rau en l'aplicació de l'article 210 del Codi de procediment penal.
- Assenyala que l'aute del Tribunal de Corts impugnada omet valorar fets essencials, ja que les seves circumstàncies personals són diferents de les del seu germà, al qual se li va denegar la llibertat per la inexistència de circumstàncies extraordinàries. La resolució ignora que és pare d'una menor d'edat i que l'interès superior de l'infant justifica una modalitat penitenciària menys lesiva. Insisteix que en una altra causa (500/2022) es va aplicar l'article 210 del Codi de procediment penal de manera objectiva i ara es canvia el criteri, motiu pel qual es vulnera tant el principi d'igualtat com "*la tutela judicial efectiva*" -article 10 de la Constitució-, en connexió amb el principi de seguretat jurídica i el deure de motivació.
- Afirmar que l'article 210 del Codi de procediment penal no pot ser objecte de condicionants nous introduïts pels tribunals, com la gravetat dels fets, la valoració social o la perillositat del condemnat, de manera que el precepte no requereix cap circumstància extraordinària. Al·legar que l'article 210 esmentat regula una potestat reglada i que el Tribunal de Corts la substitueix per un criteri de valoració pròpia, convertint una potestat reglada en una potestat discrecional. La distorsió semàntica i funcional de l'article 210 esmentat esdevé una infracció greu dels principis de legalitat penal, de previsibilitat normativa i de jerarquia legal, infringint així els articles 3.2, 4 i 10 de la Constitució.
- Conclou que la resolució judicial impugnada en empara infringeix el dret a la llibertat personal, perquè manté una mesura privativa de llibertat sense base legal -article 9 de la Constitució-, el dret a una resolució fonamentada en Dret i no arbitrària -article 10 de la Constitució- i els drets a la igualtat i a la no discriminació, ja que rep un tracte desigual al d'altres penats.
- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li la resolució impugnada, i que en aplicació de l'article 9.3 de la Constitució acordi, com a única mesura idònia per restituir la vulneració adduïda, la seva llibertat immediata; subsidiàriament, cas que el Tribunal consideri que s'hagin de retrotreure les actuacions, que declari la nul·litat de la resolució recorreguda per vulnerar els drets fonamentals i els principis constitucionals invocats i que ordeni que es dicti una nova resolució que respecti els drets constitucionals reconeguts, amb plena motivació i conforme als criteris establerts per aquest Tribunal Constitucional.

2.2. Argumentació del Tribunal de Corts

- Respecte de la reducció de pena establerta a l'article 210 del Codi de procediment penal, en primer terme, el Tribunal de Corts declara que aquesta és una facultat del Tribunal que ha de ser motivada.
- En segon terme, manifesta que el recurrent va ser condemnat per uns fets d'una gravetat extrema, que implicaven l'exercici de la violència i una intimidació elevats, de manera que no considera procedent la substitució de la pena, donada l'extrema gravetat dels fets, la repulsa social i sense que s'hagi provat cap circumstància especialment rellevant o particular que ho avalés. No obstant això, reconeix que el recurrent podrà, en el moment processal oportú, acollir-se al règim de semilibertat per privilegiar la reinserció i el manteniment dels seus vincles familiars.
- No obstant això, decidia donar lloc al benefici penitenciari de la reducció de la pena de 2,5 dies per mes sol·licitat, però denegava la petició de substitució del règim de la pena privativa de llibertat imposada al recurrent per la d'arrest domiciliari amb control monitoritzat.

2.3. Argumentació del Ministeri Fiscal

- El Ministeri Fiscal considera que la resolució del Tribunal de Corts està motivada i no infringeix cap dels canons de constitucionalitat.
- Exposa que la resolució recorreguda raona de manera explícita la manca d'aplicació de l'article 210 del Codi de procediment penal i no ho fa amb una argumentació genèrica o estereotipada.
- Afegeix que el fet que la resolució no valori tots i cadascun dels arguments no infringeix l'article 10 de la Constitució, perquè la doctrina del Tribunal Constitucional (veg. la sentència del 12 d'octubre del 2009 -causa 2009-9-RE- admet que no és necessari donar resposta a tots els arguments emprats, sinó només respondre a les pretensions exercitades).
- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que desestimi aquest recurs d'empara per la manca

de vulneració dels drets constitucionals al·legats.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'ampara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem; l'únic objecte del recurs d'ampara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic, ni absurd i que no vulnerin cap dels drets protegits per l'article 10 de la Constitució.

3.2. Aquest Tribunal Constitucional ja va tenir ocasió d'ocupar-se dels mateixos arguments continguts en el recurs d'ampara 2025-53-RE, el qual va ser resolt per aquest Tribunal mitjançant la sentència del 16 d'octubre del 2025, sense perjudici que ara s'introdueixi un argument nou, consistent en la circumstància personal del recurrent, relativa a la seva condició de pare d'una menor d'edat.

3.3. Com ja vam exposar, el cànon de constitucionalitat en matèria de l'obtenció d'una decisió fonamentada en Dret determina que el Tribunal Constitucional només pot considerar que s'ha produït aquest dèficit quan la resolució judicial dictada es fonamenta en arguments o en una valoració probatòria absurda, contrària a la lògica o a la raó o amb errades materials patents.

Des d'aquesta òptica de l'anàlisi de respecte al cànon de constitucionalitat en seu de motivació, aquest recurs d'ampara no pot prosperar.

Quant a la motivació per refusar l'aplicació de l'article 210 del Codi de procediment penal al cas concret, s'ha d'afirmar que el Tribunal de Corts efectua una aplicació i una interpretació d'aquest article que no es mostren com a no raonables, ni il·lògiques i molt menys absurdes. En efecte, el Tribunal de Corts parteix que l'article 210 esmentat reconeix una potestat discrecional i que, com assenyala encertadament el Ministeri Fiscal, en absència de criteris legals d'aplicació, cal procedir a avaluar la seva aplicació al cas concret i en funció de les circumstàncies del condemnat.

En aquest sentit, malgrat les asseveracions del recurrent, prendre en consideració la intimidació com a violència moral del delictes d'extorsió, la gravetat dels fets, la repulsa social i que no existeixi cap

altre element o circumstància en el condemnat que pugui justificar l'aplicació del benefici, són qüestions que conformen una aplicació del precepte al cas concret que s'evidencia com a raonada i lògica.

Tampoc es pot pretendre que s'infringeix el principi de *non bis in idem*, perquè allò que el Tribunal fa, és prendre en consideració els fets pels quals el recurrent va ser condemnat i les circumstàncies que van envoltar la realització del delictes pel qual va ser condemnat per tal de decidir si és procedent o no substituir la pena. És a dir, no és una doble sanció o condemna, sinó la valoració dels fets succeïts per decidir la concessió d'un benefici penitenciari.

Encara menys s'aprecia un dèficit en la motivació que infringeixi el cànon de constitucionalitat quant a les al·legacions del recurrent que no s'ha avaluat la seva conducta, ni els informes dels òrgans penitenciaris, ni la utilització de fórmules estereotipades o la inexistència de proporcionalitat.

El Tribunal de Corts, en aplicació de la potestat discrecional de l'article 210 del Codi de procediment penal, empra com a criteris per decidir si substituir o no la pena o exigir el seu compliment íntegre, la gravetat dels fets delictius, la utilització d'intimidació, la repulsa social i el fet que no apareguin altres circumstàncies personals en el condemnat que puguin justificar la substitució.

Aquesta forma d'argumentar no es pot considerar estereotipada o vàcua, a la vegada que sí empra el principi de proporcionalitat en el seu raonament per entendre que, davant dels fets pels quals el recurrent va ser condemnat i les circumstàncies que exposa, no convé substituir la pena, sinó procedir al seu compliment íntegre.

En definitiva, no existeix cap carència del cànon de constitucionalitat de motivació en relació amb els greuges posats de manifest i, per tant, aquests greuges i el recurs d'empara han de ser desestimats.

3.4. Als arguments anteriors, ja analitzats per aquest Tribunal Constitucional en el recurs d'empara 2025-53-RE, que presenta amb aquest recurs actual una identitat fàctica i jurídica, el recurrent afegeix un motiu més.

Entén que la resolució judicial ignora que és pare d'una menor d'edat i que l'interès superior de l'infant justificaria una modalitat penitenciària menys lesiva.

Aquest motiu tampoc pot ser admès. En primer terme, perquè el fet que el condemnat sigui pare d'una menor d'edat és una circumstància que ha de ser avaluada pel Tribunal de Corts als efectes de determinar si es pot apreciar el benefici penitenciari. Com encertadament indica el Ministeri Fiscal, ser pare d'un menor d'edat no es pot configurar com a una circumstància extraordinària, atès que no s'addueix, al marge de la condició de pare d'un menor, altres circumstàncies que poguessin justificar l'adopció pel Tribunal de Corts del referit benefici penitenciari.

I, en segon terme, perquè el Tribunal de Corts mateix sí pren en consideració aquesta circumstància concreta de la paternitat del recurrent quan assenyala en el considerant segon *in fine* que el penat podrà sol·licitar, en el moment processal oportú, acollir-se al règim de semilibertat per tal de privilegiar la reinserció i el manteniment dels vincles familiars.

3.5. En definitiva, de tot això que s'ha exposat, cal desestimar aquest recurs d'empara i imposar a la part recurrent les costes processals derivades d'aquesta desestimació (arg. article 92.4 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional).

Decisió:

En atenció a tot això que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la Constitució del Principat d'Andorra,

Ha decidit:

1. Desestimar el recurs d'empara interposat per la representació processal del Sr. David Vall Casamiquela contra l'aute del 2 de setembre del 2025, dictat pel Tribunal de Corts.

2. Imposar a la part recurrent les costes processals derivades de la desestimació del seu recurs d'empara.

3. Publicar aquesta sentència, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

I així, per aquesta sentència nostra, que ha de ser notificada a la representació processal del recurrent, al Tribunal de Corts i al Ministeri Fiscal, ho pronunciem, manem i signem a Andorra la Vella, el 18 de desembre del 2025.

Joan Manel Abril Campoy

President

Pere Pastor Vilanova

Vicepresident

Jean-Yves Caullet

Magistrat